

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/135/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118211555
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7118211555.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o maloletú V. a už plnoletú, v čase podania návrhu maloleté U., obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, detí rodičov: matky H., bytom S. bytom T., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje výživné zo strany otca: X. na maloletú: V. zo sumy 100 € mesačne na sumu 210 € , mesačne od 12.10.2018 do budúca, ktoré je otec povinný platiť vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dlhé výživné vo výške X.XXX,XX € za obdobie od 12.10.2018 do 31.03.2021 sa povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach v sume XX0,- Eur k rukám matky spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou. Zvyšuje výživné zo strany otca: X. na plnoletú U. zo sumy 100 € mesačne na sumu 210 €, mesačne od 12.10.2018 do budúca, ktoré je otec povinný platiť vždy do 25. dňa v mesiaci vopred. Dlhé výživné vo výške X.XXX,XX € za obdobie od 12.10.2018 do 31.03.2021 sa povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach v sume 300,- Eur spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou.

II. Týmto rozsudkom mení rozsudok Okresného Košice I sp. zn.: 11P/25/2010 zo dňa 30.11.2011, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn.: 12C/81/2005 zo dňa 11.07.2006.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, matka H. nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „navrhovateľka“ alebo „matka“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.10.2018 domáhala voči X., (ďalej len „otec“) otcovi dvoch dcér: maloletej dcéry V. (ďalej len „maloletá“ alebo „mladšia dcéra“), a už plnoletej (v čase podania návrhu ešte maloletej) dcéry U. (ďalej len „plnoletá“ alebo „staršia dcéra“), zvýšenia výživného na maloletú zo sumy 100,- Eur na sumu 250,- Eur mesačne, a na plnoletú zo sumy 100,- Eur na sumu 250,- Eur mesačne a to počnúc dňom doručenia návrhu.

2. Otec dňa 12.12.2018 osobne doručil podanie, v ktorom boli uvedené jeho mesačné výdavky ku ktorému boli pripojené výpisy z bankového účtu a kópia výplatnej pásky za október 2018.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka - Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „úrad“) zo dňa 25.02.2019, doručenej súdu dňa 28.02.2019, vyplýva najmä, že matka uviedla, že od poslednej úpravy o zvýšení výživného si otec vyživovaciu povinnosť plnil, problém bol v splácaní dlžného výživného na základe čoho podala matka návrh na exekúciu. Na strane matky nastali nové skutočnosti. Matka sa v roku 2015 rozviedla s pánom

U., s ktorým zdieľala spoločnú domácnosť. Od toho času býva sama s deťmi v 2,5-izbovom byte. Deti majú svoju izbu. Zamestnávateľom matky je spoločnosť S. pozícia: gableader. Príjem: 540 €, výživné 2 x 100 €, prídavky na dve deti 48,68 + daňový bonus. Iné príjmy nemá. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Výdaje: nájom 112 €, elektrina 32 €, plyn 8 €, telefón 16 €, sporenie 10 €. Matke mesačne vypomáha finančne kolegyňa a rodinný kamaráti. Komunikácia medzi rodičmi nie je žiadna. Otec o maloleté deti neprejavil žiaden záujem, telefonicky sa s deťmi nekontaktuje a styk podľa rozsudku sa nikdy neuskutočnil. Otec nad rámec deťom neprispieva, nezakúpil deťom žiadne darčeky na Vianoce ani na narodeniny. Deti otca poznajú, ale nakoľko nejavil o ne záujem nedožadujú sa otca. Od poslednej úpravy nastali na strane maloletých detí výrazné zmeny. V čase poslednej úpravy výživného boli maloleté deti na prvom stupni Základnej školy. V súčasnosti navštevujú strednú školu. Mladšia dcéra mala zdravotný problém, keď v 8. ročníku základnej školy jej bol diagnostikovaný nezhubný nádor na ramene, ktorý bol operačne odstránený, je pod lekárskeym dohľadom absoljuje 1 ročné kontroly u ortopéda. Matka o danej skutočnosti informovala otca, aby o operačnom zákroku rozhodli obaja rodičia, nakoľko dcére hrozilo riziko ochrnutia. Otec podľa vyjadrenia matky rozhodnutie ponechal na matku a o dcéru sa nezaujímal, ani ju nenavštívil. Výdavky sa na maloleté deti zvýšili v oblasti školy, stravy, oblečenia, hygieny, výdavky a na telefón. Otec s podaným návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí, navrhuje upraviť výšku výživného na 150 € na každé dieťa. Zamestnávateľ otca: spoločnosť US STEEL Košice, pozícia: operátor, divízy závod studená valcovňa. Príjem: 950 €. Iné príjmy nemá. Výdaje: výživné 2 x 100 €, úver 152,19 €, stavebné sporenie 43,58 €, prispieva na domácnosť rodičom 300 €, pôžička od zamestnávateľa 200 €, mobil 40 - 50 €, výživné 100 € na maloletú Eriku Talpášovú. Maloletá Erika Talpášová, 04.03.2010, bytom Kováčska, Košice - Poľov pochádza z družobného pomeru, ktorej matkou je pani Mária Vojčíková. Otec detí býva v rodičovskom dome spolu so svojimi rodičmi, sestrou a jej rodinou, kde má k dispozícii jednu izbu.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, otca, oboznámením so Správou o šetrení pomerov od kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými do spisu účastníkmi konania, ako aj s oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/25/2010, v ktorom bolo naposledy rozhodnuté o vyživovacej povinnosti otca k deťom a spisom Okresného súdu Košice I sp. zn. 12C/81/2005, ktorým bolo rozvedené manželstvo rodičov a zároveň upravená výška výživného. Súd zistil nasledovný skutkový právny a stav:

5. Z výsluchu matky na pojednávaní dňa 29.09.2020 vyplynulo, že o zvýšenie výživného požiadala preto, že od poslednej úpravy sa podstatne zmenili pomery na strane detí, ale aj na jej strane. Druhýkrát sa rozviedla a musela hľadať bývanie spolu s deťmi. Momentálne bývajú v podnájme. Za tento podnájom platí 510 eur. Žije s deťmi sama, čiže všetky náklady sama znáša. Keď bolo naposledy upravované výživné deti chodili do 3. a 2. triedy základnej školy. Staršia dcéra chodí na strednú školu. V každom smere sa nároky dcéry zvýšili. Zvýšili sa výdavky na jej stravovanie, obliekanie, hygienické potreby, má svoj mobilný telefón. Každý mesiac si sporí na stužkovú slávnosť, musí jej kupovať do školy uniformu, čo stojí 25 eur, každý rok platia za prenájom skrinky 10 eur, 20 eur sa platí na ZRPŠ, takisto platila 20 eur za jej ISIC kartu. Dcéra sa stravuje doma, zabezpečuje jej celé stravovanie. Na stravu na deti vynaloží mesačne okolo 150 eur. Dcéra by si chcela urobiť barmanský kurz, ktorý sa robí v troch fázach, prvý stojí 90 eur, druhý tiež 90 eur a tretí 120 eur. Do záujmových krúžkov nechodí. Vo voľnom čase ide občas do kina, chodí von s kamarátkami. Mladšia dcéra chodí na tú istú školu, je v treťom ročníku, čiže tie výdavky na začiatku školského roka sú rovnaké, ako u staršej dcéry. Mladšia sa 1 ročne skladajú na stužkovú slávnosť v sume 25 eur. Aj mladšia by si chcela urobiť barmanské skúšky, prvú fázu má za sebou. Obidve by chceli si urobiť vodičský preukaz, taktiež obe majú záujem študovať na vysokej škole. Deti sú zdravé. Otec platí na výživu detí tak, ako má určené súdom, okrem toho otec deťom nič nekupuje. S deťmi sa ani nestretáva. Pracuje ako gablíderka, majsterka vo firme Faurecia v Košiciach a čistý priemerný mesačný zárobok je 540 eur. Poberá na deti aj rodinné prídavky a taktiež si uplatňuje daňový bonus. Bola by rada, aby otec na obe dcéry začal platiť sumou 250 eur od podania návrhu. Na pojednávaní dňa 23.04.2021 matka odkázala na predošlú výpoveď a svoj písomný návrh.

6. Z výsluchu otca na pojednávaní dňa 29.09.2020 vyplynulo, že nemôže súhlasiť so zvýšením výživného, pretože pre neho by to bolo úplne likvidačné. Už teraz má problémy platiť výživné, pretože od 01.03.2019 nepracujem vo firme G., kde dovtedy robil. Do 30.08.2020 mu bola vyplácaná podpora v nezamestnanosti vo výške 900 eur a momentálne je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie s tým, že ešte nemá rozhodnuté o podpore. Musel zo zamestnania odísť, robil ako vedúci operátor na studenej valcovni vo VSŽ, ale boli tam veľké tlaky zo strany kolektívu, vedenia, všeobecne tam bola veľmi zlá

pracovná atmosféra. Nebolo to tak ani o namáhavej práci, ako o tej psychike, ktorá bola už neúnosná. Zaujímal sa o prácu v zahraničí, chcel ísť niekam do zahraničia pracovať. Napriek tomu, že je vyučený elektrikár a má aj nejaké skúšky, nevie, či by tieto v zahraničí obstáli, takže skôr myslel, že bude niekde robiť ako robotník na stavbe. Chcel ísť za svojim švagrom do Belgicka, ale tým, že prišla epidémia korony, všetky plány padli. Toho času je bez príjmu. Napísal si životopis, rozposlal som ho. Zaujímal som sa o prácu vo firme Labaš ako vodič, odpísali mu, že momentálne majú plný stav. Taktiež sa chcel zamestnať v obchodnom dome Hornbach, kde som podal svoju žiadosť, odpísali mu, že momentálne zamestnancov neprijímajú. Momentálne býva u rodičov a kým ešte dostával podporu v nezamestnanosti, rodičom za bývanie a stravu platil. Momentálne nevie, ako budem ďalej existovať. Keď sa rozviedol s manželkou, dcéry mali 3 - 4 roky, spočiatku chodili ku mne, chodili aj za babičkou, za dedkom v T., neskôr sa to všetko pokazilo. Dcéry sa mu odcudzili. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť ku maloletej X., ktorá má XX rokov. Nemá určené výživné súdom, nežije s jej matkou, ale prispieva na jej výživu rovnakou sumou, ako na staršie dievčatá. Na pojednávaní dňa 23.04.2021 otec uviedol, že si toho času nemôže dovoliť platiť vyššie výživné, počas svojho výsluchu otec ďalej uviedol, že pracovný pomer u zamestnávateľa G. bol skončený dohodou, z dôvodu, že si chcel nájsť inú prácu na pozíciu šoféra so mzdou okolo 1.300 Eur (brutto). Otec zároveň uviedol, že u zamestnávateľa boli na neho tlaky. Tlaky znamenali to, že manažérstvo stále vyžadovalo viac a viac. Zároveň otcovi vadil aj kolektív. Bolo tam veľa požiadaviek. Záverom otec uviedol, že sa mu v práci nepáčilo, tak jednoducho odtiaľ odišiel. V súvislosti so skončením pracovného pomeru nebol otcovi zo strany zamestnávateľa vyplatený žiaden finančný benefit. Na otázku súdu, z čoho otec žil v období od 01.09.2020 do 08.04.2021, keďže v tomto období podľa jeho tvrdenia nebol zamestnaný ani nepoberal žiadnu inú dávku, otec uviedol, že v tom období od 01.09.2020 do 08.04.2021 mu pomáhali rodičia. Otec uviedol, že býva od mala u rodičov, nikdy sa od nich neodšťahoval, čiže aj toho času býva u rodičov, momentálne im nemá ako prispievať, pomáha im iba v rámci toho, čím im dokáže pomôcť fyzicky. Otec taktiež uviedol, že až pred dvoma týždňami, si našiel zamestnanie, ako výpomoc stavebných prác od 08.04.2021, bola to dohoda o vykonaní činnosti, dohodnutá odmena 3,50 Eur na hodinu, odpracoval zhruba 20 hodín Otec záverom uviedol, že nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností a že nemá žiadne úspory, je vlastníkom auta U., že jeho výdavky na výživné 3 x 100 Eur ako aj splátku úveru vo výške 150 Eur mu platia jeho rodičia.

7. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo nanezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 232 ods. 3, ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiem ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

9. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

11. Podľa § 78 ods. 1,2 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Súd ma za to, že zmena pomerov nastala u všetkých účastníkov konania, avšak túto zmenu pomerov nemajú všetci účastníci rovnakú možnosť ovplyvniť. V prvom rade došlo k zmene pomerov na strane detí, nakoľko obe v súčasnosti navštevujú strednú školu s ktorou súvisia aj zvýšené výdavky - barmanský kurz 2x 90 Eur + 90 Eur + 120 Eur, školská uniforma - 2x 25 Eur, prenájom školskej skrinky 2x 10 Eur, príspevok do Združenia rodičov a priateľov školy 2x 20 Eur, študentská karta ISIC 2x 20 Eur, príspevky na stužkovú slávnosť 100 a 150 Eur, zvýšené výdavky súvisia aj so stravovaním a výdavkami na drogeriu.

14. Zmena pomerov nastala taktiež na strane matky, keďže oproti času poslednej úpravy kedy jej priemerný mesačný čistý príjem predstavoval sumu 449,96 Eur (č.l.69) v spoločnosti Jobelsa sa jej mesačný čistý príjem zvýšil, nakoľko jej mesačná mzda za rok 2020 predstavuje sumu 776,10 Eur a za rok 2021 je to suma 873 Eur v spoločnosti Faurecia.

15. Zmena pomerov nastala aj na strane otca. V čase poslednej úpravy otec dosahoval priemerný mesačný čistý príjem vo výške 960 Eur. Súčasnosti je nezamestnaný a vedený na úrade práce bez príspevku, pričom pracovný pomer so svojim bývalým zamestnávateľom U.S. Steel Košice, s.r.o., pre ktorého pracoval takmer 17 rokov (od 04.04.2003 do 29.02.2020) ukončil dobrovoľne dohodou o skončení pracovného pomeru (s vysvetlením poskytnutému súdu, že sa mu v práci už nepáčilo), pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem za posledný rok pred skončením pracovného pomeru (01.03.2019-29.02.2020) predstavoval sumu 1.249,21 Eur. Otcov priemerný čistý mesačný príjem za rok 2020 predstavoval sumu 1.265,48 Eur, za rok 2019 sumu 1.238,66 Eur a za rok 2018 sumu 1.317,30 Eur. Z uvedeného vyplýva, že otcov priemerný mesačný príjem za roky 2018 až 2020 predstavoval sumu 1.273,81 Eur.

16. Súd vychádzal zo sumy 1.273,81 Eur ako potencionálneho príjmu otca a usmernenia doporučených rozmedzí pre stanovenie výšky výživného za účelom zjednotenia rozhodovacej praxe súdov v otázkach výživného na nezaopatrované deti, ktorú vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky v roku 2010, pričom z tejto tabuľky vyplýva, že na dieťa vo veku od 15 do 17 rokov je percentuálne rozmedzie na určenie výživného z mesačného čistého príjmu od 16% do 22%. Súd sa preto pri určení výšky výživného pohyboval medzi sumami 204 Eur až 280 Eur. Súd určil výživné na jedno každé dieťa sumu 210 Eur, čiže sumu na spodnej hranici takto určeného rozmedzia, aj vzhľadom k tomu, že ide o dve vyživovacie povinnosti. Z výsluchu otca mal súd za preukázané, že otec nemal vážny dôvod na ukončenie pracovného pomeru ani ponuku lepšie platenej pracovnej pozície. Za pomoci vykonaného dokazovania súd dospel k tomu, že zmena pomerov na strane otca spočíva v strate príjmov otca, je taký druh zmeny, ktorej dôsledky zapríčinil sám, nakoľko nemuselo dôjsť k skončeniu pracovného pomeru a teda k strate príjmov otca. Otec stále býva u svojich rodičov, a preto nikdy nemal zvýšené výdavky na zabezpečenie vlastného bývania a nebol zaťažovaný výdavkami, ktoré súvisia s vlastným bývaním a teda si mohol dlhodobo vytvárať úspory z ktorých môže aj v súčasnosti zabezpečovať živobytie sebe a prispievať na výživu svojim deťom. Navyše otcovi finančne vypomáhajú aj jeho rodičia, ktorí za neho v súčasnosti údajne uhrádzajú splátky pôžičky ako aj výživné na deti.

17. Súd v súlade s § 75 ods. 1 zákona o rodine neprihliadal na stratu príjmu otca a pri určení výživného vychádza zo stavu, ako keby k skončeniu pracovného pomeru nedošlo, čo je aj v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Cdo 236/2018 z 01.04.2019 ktorý vo svojom odôvodnení uvádza, že „na stratu príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného“. Obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Cdo 165/2017 z 27.11.2018, ktorý vo svojom odôvodnení uvádza „Povinnosťou súdu je preto prihliadnuť v konaní o zvýšenie výživného pre maloletého na celkové majetkové pomery povinného a tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 5 ZR je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje

výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť“, obdobne aj v rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 2C/424/2015 z 04.02.2016. Z rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24CoP/12/2020 z 25.03.2020 vyplýva, že „Otec maloletého, doposiaľ nezaopatreného dieťaťa, si musí byť vedomý, že má zákonnú vyživovaciu povinnosť k svojmu nezaopatrenému dieťaťu, ktoré nemá možnosť vzhľadom na svoj vek živiť sa samé a úmerne tejto skutočnosti je povinný vyvíjať aj patričnú snahu a úsilie zabezpečiť si adekvátny príjem a prispôsobiť i svoj životný štýl. Ak schopnosti a možnosti povinného rodiča nie sú využívané adekvátne z dôvodu úmyselného vyhýbania sa zárobkovým možnostiam zodpovedajúcim jeho dosiahnutému vzdelaniu, kvalifikácii a odborným schopnostiam, súd v takomto prípade vychádza pri určovaní výšky zárobku zo zásady potenciality zárobku, čo znamená, že vychádza z fikcie príjmu, ktorý by povinný rodič mohol reálne dosiahnuť (je schopný reálne dosahovať) a nie z jeho súčasného faktického príjmu.“ Krajský súd Prešov vo svojom rozsudku pod sp. zn. 1CoP/25/2014 z 19.11.2014 k § 75 ods. 1 uvádza, že „Toto zákonné ustanovenie je zároveň namierené na ochranu maloletých detí, ktoré nemôžu byť obmedzované v uspokojovaní ich rozumných hmotných a kultúrnych potrieb len v dôsledku nezodpovedného správania sa povinnej osoby, ktorá má zodpovednosť a povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť.“ Z rozsudku Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 19CoP/128/2013 z 06.02.2014 vyplýva, že „Okolnosťou, pre ktorú súd vychádza z princípu potenciality, je podľa ustálenej judikatúry i nemožnosť vykonávať akékoľvek zamestnanie, resp. doterajšie zamestnanie z dôvodov na strane povinného, čím sa povinná osoba (v danej veci otec) pripraví o pravidelný príjem, z ktorého by mohol platiť súdom určené výživné. Následkom aplikácie princípu potenciality je, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potencionálneho príjmu povinného (otca), t. j. príjmu, ktorý by povinný dosahoval v prípade, že by riadne pracoval.“

18. Pri rozhodovaní o výške výživného súd aplikoval princíp potenciality príjmov otca platiť výživné, preto súd neprihliadal len na faktické príjmy, ktoré otec (ne)dosahoval v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z potencionálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré potencionálne mohol dosahovať ak by sa nerozhodol ukončiť svoj predchádzajúci pracovný pomer. Preto sa súdom určená suma výživného 210 Eur na každé dieťa pri priemernom potencionálnom príjme otca 1.273,81 Eur súdu javí ako primeraná vo vzťahu možnostiam a schopnostiam otca dosahovať príjem ako aj k jeho výdavkom, ktoré sú v značnej miere znížené tým, že býva u svojich rodičov. Vo vzťahu k otcovi súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť inými výdavkami rodičov.

19. Súd ma za preukázané, že otec o svoje deti nejaví záujem a naposledy ich videl pred piatimi rokmi, pričom ako sám uviedol, išlo len o náhodné stretnutie. Celá starostlivosť je na matke, z tohto dôvodu otec nemá predstavu o aktuálnych potrebách svojich detí.

20. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že nárok matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Súd sa však nestotožnil so sumou, ktorú matka požadovala v návrhu. Súd má za to, že sú splnené zákonné podmienky pre zvýšenie výživného zo strany otca pre maloletú ako aj na už plnoletú dcéru, nakoľko od poslednej úpravy výživného sa zvýšili potreby oboch detí, najmä plynutím času ako aj celkovým fyzickým a sociálnym vývojom detí. Matka má v súvislosti s týmito zmenami zvýšené výdavky. Otec doposiaľ platí výživné vo výške 100,- Eur, tak ako mu to bolo určené posledným rozsudkom Okresným súdom Košice I. Mimo uvedeného dcéram neprispieva ani finančne ani hmotne, s dcérami sa nestretáva. V súlade s odôvodnenými potrebami detí, ktoré sú vyššie uvedené, súd mal za to, že je potrebné zvýšiť výživné od podania návrhu teda od 12.10.2018 do budúca zo sumy 100,- Eur na sumu 210,- Eur mesačne na každé dieťa pričom súd prihliadol aj na nárast životných nákladov, tak ako mu to ukladá zákon, a taktiež na skutočnosť, že je potrebné prihliadať na potencionálnu príjmov u otca.

21. Vzhľadom na to, že otec doposiaľ platil výživné vo výške 100,- Eur mesačne, vzniklo otcovi za obdobie od 12.10.2018 do 30.03.2021 dlžné výživné vo výške X.XXX,XX,- Eur na každú z dcér, pričom k tejto sume dospel takto: od 12.10.2018 do 31.03.2021 predstavuje dlžné výživné sumu 110 Eur mesačne, to znamená 29 celých mesiacov (od novembra 2018 do marca 2021) x 110 = 3.190 Eur a za október 2018 predstavuje dlžné výživné sumu 70,96 Eur (od 12.11.2018 do 30.11.2018) x 110 ÷ 31 x 20 = 70,96 Eur. Súd zároveň s poukazom na § 232 CSP povolil otcovi splácať dlžné výživné v mesačných splátkach v sume 300 Eur spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou následku straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou. Úhrada súdom

určenej výšky splátky dlžného výživného je podľa názoru súdu v možnostiach a schopnostiach otca aj s prihliadnutím je jeho prechádzajúce zamestnanie a zároveň je aj v súlade so záujmom maloletých detí, keďže pre prípad omeškania je tu hrozba straty výhody splátok.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.